

Yrkeslärarprogrammet, 90 hp

Education Programme: Vocational Education Teachers, 90 HE credits

Programkod: LAYRK

Examen: Yrkeslärarexamen

Nivå: Grundnivå

Beslutad: 2024-09-12

Beslutande: Institutionen för Individ och Samhälle

Programstart: Hösten 2025

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper inom något eller några av de yrkesämnena som ges inom gymnasial yrkesutbildning.

Språk

Undervisningen bedrivs på svenska.

Övriga föreskrifter

Student som antagits till utbildning med denna utbildningsplan har garanterad plats på kurser enligt förteckningen nedan, under förutsättning att den studerande följer programmet enligt utbildningsplanen. Reservation görs dock för att utbildningsplanen och dess kurser kan komma att ändras, inom ramen för examensmålen, vid revision av utbildningsplan och kursplaner. Vid eventuella val av inriktning inom programmet gäller platsgaranti för kurser inom vald inriktning.

Examensmål

Nationella mål

Yrkeslärarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng. För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning,
- utvärdering och utvecklingsarbete.

För yrkeslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som yrkeslärare i den verksamhet som utbildningen avser.

Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För yrkeslärarexamen ska studenten:

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia,
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För yrkeslärarexamen ska studenten:

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och

andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,

- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten samt att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna,
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För yrkeslärarexamen ska studenten:

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling,
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin

kompetens både i yrkesämnet och i det pedagogiska arbetet.

Övrigt

För yrkeslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Kurser som programmet omfattar

Kurs	Kurskod	Hp	Nivå
Läraruppdraget i gymnasiet och vuxenutbildningen	LGV100	7,5	G1N
Perspektiv på lärande och utbildning för yrkeslärare	PPL100	7,5	G1N
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i yrkeslärarprogrammet 1	VFU212	7,5	G1N
Bedömning för lärande och betygssättning	BLB200	7,5	G1F
Didaktik och specialpedagogik för yrkeslärare	DIS200	15	G1F
Identitet, konflikt och livsvillkor	IKL100	7,5	G1F
Utvärdering och kvalitetsarbete för yrkeslärare	UTK200	7,5	G1F
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i yrkeslärarprogrammet 2	VFU221	7,5	G1F
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i yrkeslärarprogrammet 3	VFU230	7,5	G1F
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i yrkeslärarprogrammet 4	VFU241	7,5	G1F
Yrkens kunskapspraktiker och traditioner	YTK200	7,5	G1F

Preliminär studiegång

En studiegång presenterar i vilken ordning och när i tid kurser i en utbildning ges. För att se programmets preliminära studiegång ange programnamn/programkod på hv.se/studiegang.

Behörighetskrav inom programmet

Antal tillfällen som en student ges möjlighet att genomföra VFU är begränsad till två (2). Om en student underkänts två gånger på en VFU-kurs är studenten inte behörig till efterföljande högskoleförlagda och verksamhetsförlagda kurser på programmet.

För kursen VFU230 Verksamhetsförlagd utbildning i yrkeslärarprogrammet 3 krävs godkänt resultat på kursen VFU212 Verksamhetsförlagd utbildning i yrkeslärarprogrammet 1 samt VFU221 Verksamhetsförlagd utbildning i yrkeslärarprogrammet 2.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att förtroendet riskerar att skadas.

När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till ett nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Begränsning av antal examinationstillfällen:

Alla VFU-moment har med hänsyn till de berörda verksamheterna endast ett omexaminationstillfälle i den del som gäller närvaron på VFU-platsen.

Arbetsintegrerat lärande (AIL)

Arbetsintegrerat lärande (AIL) har varit en del av Högskolan Väst sedan vi grundades och är vår övergripande profil. AIL präglar vår utbildning, forskning och samverkan och genomsyrar allt vi gör. Tillsammans med samverkansaktörer från såväl privata, offentliga verksamheter och civilsamhälle utvecklar och utbyter vi kunskap, för utveckling av hållbara samhällen. Som student vid Högskolan Väst möter du arbetsintegrerat lärande på flera olika sätt, till exempel i undervisningsmoment, i praktiska moment eller som eget engagemang utanför våra föreläsningssalar. Det som förenar är en tydlig integrering mellan teori och praktik. Fördelen med AIL är att samtidigt som du skaffar dig en akademisk examen, får du även arbetslivserfarenhet, kontakter och praktisk kompetens. Det gör dig bättre rustad för att möta arbetslivet, vilket skapar förutsättningar för livslångt lärande, nya insikter och banbrytande forskning. AIL ingår i våra utbildningsprogram och finns i flera olika former och vi utvecklar hela tiden våra metoder för att integrera teoretisk och praktisk kunskap i våra utbildningar.

AIL-certifiering

AIL-certifieringen är en kvalitetsindikator. Den visar att högskolan jobbar systematiskt och på djupet med det arbetsintegrerade lärandet och att AIL är förankrat i högskolans utbildningar på ett systematiskt sätt. När ett program är certifierat innebär det att det når ett antal kvalitetskriterier och att AIL går som en röd tråd genom hela utbildningen. AIL-certifieringen säkerställer med andra ord en pedagogisk utformning av programmet där kopplingen mellan teoretiska och praktiska kunskaper motiveras i samverkan med aktörer i

omgivande samhälle samt tydliggörs i relation till programmets mål och innehåll.

Programmet är certifierat sedan 2021-08-31.